

Abstrakt

Možnosti, které máme k dispozici v dnešním světě, se vyvíjí stále rychleji a svět se proměňuje přirozeně spolu s těmito změnami. Výrazně tento vývoj pozorujeme v otázce světového pohybu obyvatelstva, které ke dnešnímu dni dosáhlo změn zásadního rozsahu jak ekonomického či politického, tak sociálního. Dnešní tolik diverzifikovaná podoba migrace, která ztratila svou transparentnost, kterou oplývala dříve, je velmi aktuálním a diskutovaným tématem současnosti téměř celého světa. Vzhledem k této významnosti tématu migrace se stává čím dál tím častěji předmětem výzkumu a mnohých výběrových šetření. Jednou z nejčastěji zkoumaných oblastí v rámci této problematiky jsou postoje jedinců k imigraci a především k imigrantům, které jsou často zkoumány ve spojitosti s příčinami, které mohou konkrétní postoje ovlivňovat. Vzhledem k tomuto mezinárodnímu dosahu tématu tyto postoje často šetří mezinárodní výzkumy či výzkumy národní, které však data z mezinárodních šetření přebírají. Napříč evropskými státy existuje jasná nejednota v postojích obyvatel jednotlivých států k imigraci a především samotným příchozím. Vzhledem k této povaze výzkumů zkoumajících postoje obyvatel k imigrantům je důležité se věnovat kvalitě daného měření, které se stává v perspektivě mezinárodních výzkumů značně komplexnější. Je třeba brát v potaz provázanost dílčích chyb, které se v rámci výzkumného šetření objevují, ale především je pro tyto výzkumy zásadní otázka ekvivalence čili srovnatelnosti dat/měření. To znamená, že v případě je-li náš zkoumaný vzorek pestrý a obsahuje skupiny, které jsou odlišné, jako je tomu v případě mezinárodních výzkumů a odlišných zemí a kultur, je třeba si klást otázku, zda měření poskytuje data, která jsou následně srovnatelná, zda je měření ekvivalentní. Jinými slovy lze říci, že je žádoucí, aby byl daný měřicí nástroj aplikovatelný ve všech skupinách a změřil ekvivalentní data. Jedním z nejvýznamnějších, zda ne nejvýznamnějším, nástrojem, který měří (anti)imigrační postoje, je vyvinut a měřen v prostředí instituce European Social Survey. Analýza ekvivalence měření tohoto instrumentu, která byla provedena prostřednictvím více skupinové konfirmační faktorové analýzy, demonstruje, že vybraná škála je ekvivalentní, přestože ne všechny položky jsou stejně ideálně vnímány respondenty. To znamená data o postojích obyvatel ČR k imigrantům (na základě vybraných položek) lze vzhledem k potvrzení dobré srovnatelnosti měření použít a dále interpretovat s oporou dobré kvality těchto dat.